

ZE ŚMIERCIA POD RĘKĘ

Autor wspomnień, których fragmenty wojenne publikujemy, to urodzony w Rogaszytach w roku 1928 Józef Chowański. 1 września 1939 roku, kiedy rozpoczynała się II wojna światowa, miał zaledwie 11 lat.

DROGA KU GORSZEMU

Gdzieś w połowie listopada, z rana, kazano mi robić przy kopcach. Byłem sam. Nagle zauważyłem, że na rowerze jedzie nieznan mi SA-mann z giwerą na plecach. Skręcił na drogę, przy której robiłem. Stał naprzeciwko i pyta, czy tu mieszka Papiernik. Odpowiadam, że tak.

- A robi tu służący... - spojrział do notesu i wymienił moje nazwisko. Mówię, że to ja.

- Zostaw to wszystko i pójdziesz ze mną - powiada.

- Chociaż gospodarzowi powiem, że idę, inaczej nie będą wiedzieli, gdzie się podziałem.

- Nie ma potrzeby. Dalej, idziemy, nie namyślaj się, ino chodź!

Zszedłem na drogę, popchnął mnie przed siebie, wyszliśmy na szosę, wsiadł na rower, mnie kazał iść przodem. Zaczął mnie popędzać.

- Prędej, dalej, ty smoluchu! W obawie bym nie oberwał, kawałkami leciałem truchcikiem. Jak tylko zwalniałem, zaraz ponaglał. Nie wiedziałem, dokąd mnie prowadzi i za co mnie „sprzątnął”. Nie wchodziliśmy do miasta, tylko autostradą, dalej na Kobylą Górę. Poczulem lekką ulgę, gdyby zabrał mnie „za coś”, prowadziłby mnie na policję do miasta.

Na kobylogórskiej szosie zmienił taktykę - żeby mi ja jemu, ale on mi dyktował tempo; jechał przodem, ja biegłem za rowerem. Postraszył mnie, że jak będę się ociągał, zastrzeli mnie jak psa. Tego, że będzie strzelał, się nie bałem, raczej bicia, gdyż od początku jego zachowanie budziło we mnie takie podejrzenie. Aby tego na razie uniknąć, starałem się, jak mogłem.

Tak dobrnęliśmy na Wawadę. Zszedł z roweru, przełożył giwerę z pleców przez pierś, widocznie go uwierała. Dołączyłem do niego z drugiej strony roweru. Idziemy. On w dopasowanych butach, ja w za dużych drewniakach, on wypoczęty, ja zmęczony, że ledwo zipałem. Pytam, czy jeszcze daleko pojedziemy, mówi, że do Kuźnicy Myślniewskiej, do niego na służbę.

- Będziesz koniarkiem. Mam parobka, jest mniejszy od ciebie, będzie oprzątał teraz krowy i świnie. Zimą będziecie oprzątać do spółki. Będziesz miał sześć koni roboczych i trzy remonty, o które musisz dbać. Każdego dnia będziesz pół godziny ujeżdżał, a w niedzielę dwa razy do południa i po południu, i żeby mi zawsze były idealnie wyczyszczone; kopyta wystrugane, podkute - dodał stosowane niemieckie przysłowie.

Zrobiło mi się podwójnie gorąco. Wolałem robić wszystko inne, nawet najcięższe prace, bo nie przy koniach. Robota kołmi to jeszcze, ale oprzet i utrzymanie to wielka odpowiedzialność, a w zasadzie koni nie lubiłem. Mówię, że chyba nie sprostam temu za-

daniu, wolałbym oprzątać krowy i świnie. Powiada:

- Nie byłoby ci wstyd. Jesteś starszy i silniejszy, zresztą ja potrzebuję parobka do koni, a mam takiego, co się nauczy.

Zbliżyliśmy się ku wierzchołkowi górki, zaczynam odczuwać ból stopy, trep mnie obciera. Na pagórku zatrzymał się, przełożył karabin przez plecy. Ja w tym czasie ściągnąłem trep, przypadło mu to do gustu.

- O, widzisz - powiada. - Trepy se przewiesz przez ramię i na bosaka.

Mówię, że trochę zimno, więc tylko poprawię onuce, bo trep obtarł mi przegub.

- Rób jak chcesz, byleś nie narzekał, ale taki kozak jak ty może na bosaka śmigać.

Zawinąłem w pośpiechu, aby było grubiej na przegubie. On wsiadł na rower i mówi:

- Złap się bagażnika, będę cię pociągał.

Po przebyciu niewielkiego kawałka drogi, onuca zsunęła się i obciera coraz bardziej, puszcza bagażnik, zostaje. Zatrzymał się, ryknął na mnie, że nie będzie się ze mną cackał, rozkazał ściągnąć trepy. Ściągnąłem, onuca upchałem w czubki, by nie zginiły; związałem, przewiesiłem przez ramię i dalej posuwamy się naprzód. Nie uczepliłem się już bagażnika, wolałem biec, tak było wygodniej. Z początku zmarzły mi kulasy, ale po dalszej trasie tego już nie odczuwałem, za to nogawka spodni urażała to otarcie i szczypało. Ale co miałem robić, musiałem lecieć.

Dobrnęliśmy do Kobylej Góry, stanął na rozjeździe, po czym mówi:

- Pójdziesz prosto tą drogą, nie potrzebujesz się spieszyć, ja tu mam interes do załatwienia, ty idź, a ja cię na kole doścignę. Tylko nie próbuj smyknać, bo wiesz, że cię zaro złapią i kulka w łeb.

Idę wskazaną drogą, uczułem ziąb stóp, siadłem na rowie, miałem czas dokładnie zawinąć onuce, wciągnąłem trepy. Nie spiesząc się, idę. A coraz bardziej nurtuje mnie myśl, czy nie dać drapak. W Myślniewie miałem krewnych, do nich było niecałe dwa kilometry, ale co dalej? I tak mnie złapią. Oglądałem się za siebie, czy jedzie. W pewnym momencie wynurzyła się sylwetka rowerzysty, przyspieszyłem kroku, niezadługo mnie dopędził. Powiada:

- A dalej, ty smolorzu, myślałem, że będziesz już na Kuźnicy, a ty tu!? Czekaj, ja cię nauczę chodzić, pogubisz ty girę razem z tymi kłepami.

Po jego postępkach widziałem, że ludzkiego obejścia nie ma się co spodziewać. Odeszły zmęczenie, im bliżej celu, tym bardziej odczuwałem stres.

Wreszcie cel, skręcamy w podwórze, słyszę szum wody spadającej po młyńskim kole. Pomyślałem, że jak tu młyn, to i chleba powinno być pod dostatkiem. Pomyliłem się - było, lecz nie dla służących... (cdn.)

MONTAŻ I SPRZEDAŻ OCZYSZCZALNI

- z ekodrenażem
- biologiczne
- odwodnienia

tel. 503 170 220

KOMINKI

PIECE, KUCHNIE KAFLOWE,
GRILLE.

PROJEKTY, MONTAŻ,
SPRZEDAŻ.

602 460 571

www.kominki-tomek.pl

MATERIAŁY
DroBud
BUDOWLANE

RATY - decyzja
w 10 minut!

**DOBRY I TANI
WĘGIEL, GROSZEK, MIAŁ**

✓ Transport do 10 km GRATIS!

Ostrzeszów, ul. Pogodna 6
tel. 62 732 01 75, kom. 515 165 032

Firma Handlowa z Ostrzeszowa poszukuje pracownika na stanowisko:

Główny Księgowy/ Główna Księgową

Zakres obowiązków:

- Analiza i ocena bieżącej sytuacji finansowej;
- Prowadzenie pełnej księgowości zgodnie z przepisami rachunkowości;
- Wsparcie kierownictwa firmy w zakresie optymalnych rozwiązań księgowych, finansowych, podatkowych;
- Współpraca z instytucjami zewnętrznymi i organami podatkowymi;
- Sporządzanie sprawozdań finansowych oraz raportów dla kierownictwa firmy;
- Nadzór nad prawidłowym i terminowym obiegiem dokumentów księgowych w firmie;
- Odpowiedzialność za przygotowywanie analiz, raportów i sprawozdań finansowych;
- Sporządzanie rocznego bilansu, rachunku zysków i strat oraz dokumentacji uzupełniającej związanej z zamknięciem danego roku obrotowego;
- Przygotowywanie sprawozdawczości statystycznej dla GUS;
- Nadzór i kontrola nad księgami rachunkowymi, analiza danych w systemie księgowym, kontrola księgowi, odpowiedzialność za proces zamknięcia ksiąg (miesięcznie/ kwartalnie/ rocznie);
- Zarządzanie zespołem pracowników.

Od Kandydata oczekujemy:

- Doświadczenia w pracy na stanowisku Głównej Księgowej/Głównego Księgowego
- Wykształcenie wyższe, kierunkowe;
- Znajomość standardów rachunkowości, przepisów podatkowych;
- Bardzo dobra znajomość MS Excel;
- Podstawowa znajomość języka angielskiego (w mowie i piśmie);
- Odporność na stres i umiejętność rozwiązywania problemów;
- Otwartość na zmiany, samodzielność oraz inicjatywa w działaniu;
- Doświadczenie w pracy w systemie OPTIMA będzie dodatkowym atutem;

Oferujemy:

- atrakcyjne wynagrodzenie i umowa o pracę na pełen etat
- pakiety socjalne: ubezpieczenie zdrowotne, pakiet medyczny i sportowy

CV prosimy kierować na adres kariera@jawro.com

Twój e-PIT za 2019 już dostępny

- **15 lutego ruszyła akcja rozliczeniowa PIT, która potrwa do 30 kwietnia 2020 r.**
  - **Od soboty poprzez usługę Twój e-PIT wpłynęło już ponad 350 tys. deklaracji z całej Polski.**
  - **Sami Wielkopolanie wysłali już 33 tys. e-PIT-ów - to 9,5% wszystkich złożonych do tej pory zeznań.** Usługa Twój e-PIT, podobnie jak w ubiegłym roku, cieszy się sporą popularnością. Już pierwszego dnia wysłano za jej pomocą 100 tys. zeznań, a w ciągu pierwszych 3 dni zanotowano ponad 1,3 mln logowań do systemu. W tej chwili deklaracji jest już ponad 350 tys., a ich liczba stale rośnie.
- Wśród wszystkich województw Wielkopolska plasuje się w czołówce pod względem złożonych do tej pory zeznań, ustępując jedynie województwom: mazowieckiemu i śląskiemu. Wielkopolanie z roku na rok coraz chętniej decydują się na elektroniczne rozliczenie z fiskusem. Rok temu wysłali w ten sposób ponad 1,5 mln zeznań. W tym roku tylko w ciągu pierwszych 3 dni okresu rozliczeń PIT system przyjął aż 33 tys. deklaracji w usłudze

Twój e-PIT. To 9,5% wszystkich e-PITów złożonych od soboty w całej Polsce.

Rozliczenie w usłudze Twój e-PIT jest proste, szybkie i dostępne w każdym miejscu i czasie. Narzędzie to jest systematycznie udoskonalane i rozwijane. W tym roku usługa Twój e-PIT oferuje wiele nowości. To między innymi:

- dwa nowe formularze (PIT-28 i PIT-36) dostępne w usłudze,
- jeszcze łatwiejsze rozliczanie ulgi na dzieci,
- uwzględnienie w usłudze zwolnienia z PIT dla osób młodszych do 26 r. życia,
- informacja o stanie zwrotu nadpłaty,
- pełny dostęp m.in. do poprzednich zeznań PIT,
- wskazanie numeru mikrorachunku podatkowego tym, którzy w PIT będą mieć kwotę do zapłaty.

Twój e-PIT dostępny jest wyłącznie na podatki.gov.pl. Pytania dotyczące usługi Twój e-PIT należy wysłać na adres e-mail: info.epit@mf.gov.pl.

USŁUGI TRANSPORTOWE

towaru, maszyn i urządzeń

do 9 ton lub do 120m³

Usługi transportowe, przewóz samochodów, WYSTAWIAMY FV, przewóz do 8 osób. tel. 607 612 485

Wykańczanie wnętrza, elewacje

malowanie, szpachlowanie, regipsy, podwieszane sufity, ścianki działowe, panele, płytki, systemy dociepleń, tynki strukturalne, adaptacja poddaszy tel. 667 520 262

Urząd Gminy w Doruchowie ogłasza nabór na stanowisko urzędnicze -

PODINSPEKTORA DS. INWESTYCJI I REMONTÓW.

Aplikacje przyjmowane będą do dnia 6 marca 2020r.

Szczegółowe informacje o warunkach naboru są dostępne na stronie internetowej BIP Doruchów w zakładce „nabory”.